

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas, Vaikų ligų klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Vaikų gastroenterologija ir dietologija 6 kreditai (162 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	1	1	4
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	<p>Pranešimo pristatymas ir vertinimas: tikslinė tema, suderinta su koordinuojančiu dėstytoju, pagal ją išanalizuotos ir pristatytos naujausios mokslinės publikacijos.</p> <p>Vertinimo kriterijai (minimalus įskaitomas balas – 5):</p> <p>a) pateiktos medžiagos aktualumas, naujumas ir atitikimas pasirinktai temai (2 balai);</p> <p>b) pranešimo struktūra ir apimtis, aiškus žinių pateikimas, argumentacija, glaustumas ir konkretumas (2 balai);</p> <p>c) probleminių klausimų iškėlimas, išvadų pristatymas ir pagrindimas (2 balai);</p> <p>d) apžvelgtos temos žinių pritaikymas savajame disertaciniame darbe (2 balai);</p> <p>e) pranešimo vaizdinis pristatymas, gebėjimas dalyvauti diskusijoje, oratoriniai gebėjimai (2 balai).</p>			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
<p>Žinoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • virškinimo organų (stemplės, skrandžio, žarnyno, kasos, kepenų) funkcijų sutrikimų etiologiją, patofiziologiją, diagnostiką ir gydymą • sveiko ir sergančio vaiko mitybą; <p>Sugebėti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atpažinti virškinimo organų sutrikimą; • apibrėžti būklės sunkumą lemiančius sindromus, diferencijuoti ir nustatyti jų priežastis bei pritaikyti adekvačią sindrominę terapiją; • atlikti endoskopinį virškinimo organų tyrimą (stemplės, skrandžio, žarnyno); • įvertinti radiologinių, histologinių tyrimų duomenis; • įvertinti vaiko augimą; • paskirti tinkamą maitinimą sveikam ir sergančiam vaikui; • paskirti enterinį, parenterinį maitinimą, skysčių terapiją įvairių patologinių būklių metu. 				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>1. Sveiko ir sergančio vaiko mityba.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kūdikių maitinimas: <ul style="list-style-type: none"> ○ natūralus maitinimas ○ adaptuoti pieno mišiniai ○ papildomas maitinimas. ➤ Vaikų maitinimas <ul style="list-style-type: none"> ○ Mityba sergant virškinimo trakto ligomis ➤ Maisto alergija. ➤ Hipotrofija. 				

- Nutukimas.
- Nervinė anoreksija, bulimija.

2. Endoskopinis virškinimo organų ištyrimas.

- Anatomicinis virškinimo trakto vaizdas.
- Vaiko paruošimas endoskopiniam tyrimui
- Viršutinio virškinimo trakto aukšto diagnostinė endoskopija
- Apatinio virškinimo trakto aukšto diagnostinė endoskopija
- Endoskopinio tyrimo gydamosios galimybės.

3. Gastroenterologija. Stemplės ligos.

- Sveikų vaikų atpylinėjimas.
- Gastroezofaginio reflukso liga: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.
- Eozinofilinis ezofagitas: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Trauminės stemplės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.
- Įgimtos stemplės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.

4. Gastroenterologija. Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos.

- Įgimtos ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Gastritas, pepsinė opinė liga: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.
- Funkcinės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.

5. Gastroenterologija. Plonosios žarnos ligos.

- Įgimtos ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Celiakija: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.
- Žarnyno virusinės, bakterinės, pirmuonių ir helmintų sukeltos infekcinės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Maisto alergijos pasireiškimas žarnyne: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Funkcinės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.

6. Gastroenterologija. Storosios žarnos ligos.

- Įgimtos ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Opinis kolitas: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.
- Krono liga: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas.
- Storojo žarnyno virusinės, bakterinės, pirmuonių ir helmintų sukeltos infekcinės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Maisto alergijos pasireiškimas storajame žarnyne: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Funkcinės ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.

7. Gastroenterologija. Svarbiausi virškinimo organų simptomai.

- Ūminis ir lėtinis pilvo skausmas. Etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Vėmimas. Etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Viduriavimas. Etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Vidurių užkietėjimas. Etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.
- Palpuojami dariniai pilve. Etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.

8. Gastroenterologija. Enterinis ir parenterinis maitinimas. Indikacijos, komplikacijos stebėjimo ir maitinimo plano sudarymo principai. Skysčių,

elektrolitų, rūgščių-šarmų homeostazė. Enteriniai ir parenteriniai mišiniai, maitinimo pompos. Enterinio ir parenterinio maitinimo namuose organizavimo principai.

9. Hepatologija. Pagrindiniai hepatologiniai simptomai: gelta, hepatomegalija, ūminis kepenų nepakankamumas: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas. Indikacijos kepenų transplantacijai.

10. Hepatologija. Įgimtos ligos. Tulžies nutekėjimo sutrikimas.

11. Hepatologija. Medžiagų apykaitos ligos. Fruktozemija, Vilsono liga, šlapalo ciklo sutrikimo ligos: etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, gydymas.

12. Hepatologija. Infekcinės ligos. Naujagimių infekcinės ligos pažeidžiančios kepenis. Virusiniai hepatitai A, B, C. Etiologija, patofiziologija, klinika, diagnostika, endoskopinė klasifikacija, gydymas, profilaktinių skiepimų reikšmė.

13. Kasos ligos. Cistinė fibrozė, ūminis, lėtinis pankreatitai: etiologija, patofiziologija, klasifikacija; diagnostikos ir stebėjimo metodai; gydymo metodai: infuzinė skysčių terapija.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Robert Wyllie, Jeffrey S. Hyams, Marsha Kay, editors. "Pediatric Gastrointestinal and Liver Disease". Elsevier 2021.
2. Vaikų gastroenterologija. W.P. Bishop [vertė ir recenzavo V.Urbonas] 2012, Vaistų žinios, Vilnius.
3. Vaikų virškinimo organų ligų diagnostikos ir gydymo rekomendacijos. Respublikinės konferencijos darbai (straipsniai) V.Urbonas sudar. Vilnius, UAB „Ciklonas“ 2013: p.50.
4. Liver Disease in Children 5th Edition, Kindle Edition. Frederick J. Suchy (Author, Editor), Ronald J. Sokol (Editor), William F. Balistreri (Editor). Cambridge University Press. 2021 p862
<https://doi.org/10.1017/9781108918978>
5. Pediatric Nutrition (8th Edition). Edited Ronald E. Kleinman, MD, FAAP; Frank R. Greer, MD, FAAP. American Academy of Pediatrics. 2020 p.1630. ISBN electronic: 978-1-61002-361-0. ISBN print: 978-1-61002-360-3
6. www.espghan.org
7. www.espen.org

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Vaidotas Urbonas (prof. dr.).

2. Kito dėstytojo Odilija Rudzevičienė (prof. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė